

Zmiana granic parku krajobrazowego w Gminie Sztutowo – co jest prawdą i ile dezinformacji jest w ostatnich artykułach?

W ostatnim czasie pojawiło się kilka artykułów na portalu Sztutowo.com, w których to autor wielokrotnie podawał nieprawdziwe informacje. Nie będę odnosił się do rzekomych insynuacji odnośnie przygotowywania czegoś w tajemnicy przed mieszkańcami gdyż na spotkaniach (spotkania w siedzibie Parku i na wspólnych komisjach w Gminie) byli ich przedstawiciele wybrani w wyborach powszechnych otrzymując mandat do stanowienia prawa miejscowego, czyli Radni Gminy. Między spotkaniami miałem również wiele rozmów zarówno z radnymi jak i mieszkańcami Gminy na ten temat. **Ale są też wyjątki, czyli radny Rudziński, który jako jedyny nie znalazł czasu na przybycie na żadne ze spotkań, czy też na kontakt ze mną w tej, jak uważa ważnej sprawie dla całej Gminy, mimo iż zawsze jestem dostępny dla każdego, kto chce się ze mną spotkać.** A jak widzimy z lektury artykułów kontakt ten był jak najbardziej potrzebny gdyż opisywane w nich zagadnienia są efektem całkowitego braku zrozumienia tekstu Uchwały i przepisów prawa z nią powiązanych, lub co gorsze – świadomym wprowadzaniem w błąd i straszeniem mieszkańców Gminy.

Park Krajobrazowy „Mierzeja Wiślana” istnieje od 1985 roku. Od zachodu i południa otoczono go otuliną. W skład parku wchodzi cała część lądowa Gminy Krynica Morska oraz fragment Gminy Sztutowo (Skowronki, Kąty Rybackie, Kobyła Kępa).

Powiększenie parku rozważano bardzo poważnie już od 1987 r. Ostatecznie prace poprzedzające rozpoczęto w końcu 2014 r.

Obecny projekt poszerzenia parku krajobrazowego i zmiany jego nazwy został poprzedzony kilkoma latami prac wstępnych oraz dokładnymi, kilkumiesięcznymi studiami dokumentów planistycznych i ostatecznie ustalony po konsultacji z Radą Gminy Sztutowo, w obecności Wójta Gminy Sztutowo. Zarówno treść projektu uchwały w sprawie parku, jak i zakazy w niej zawarte zostały szczegółowo omówione na spotkaniu Kierownika PKMW z Radnymi Gminy i Wójtem na posiedzeniu połączonych komisji, które odbyło się w dniu 20 września 2019 r. **Niestety, na spotkaniu tym Pana Radnego Igora Rudzińskiego, jak już wcześniej pisałem, nie było.**

Odniosę się teraz do opisywanych w artykułach rzekomych zagrożeń.

Park krajobrazowy jest obszarem chronionym. Oprócz przepisów ogólnych prawa krajowego obowiązują w nim również dodatkowe postanowienia zawarte w uchwale sejmiku województwa, w tym ustawowe zakazy, spośród których wybiera się tylko te, które mają znaczenie w osiągnięciu celów ochrony danego parku.

Otulina parku nie jest obszarem chronionym, stosuje się na jej terenie tylko przepisy ogólne. Obecnie w otulinie parku jest cała pozostała część Gminy Sztutowo.

Część zakazów obowiązujących w parku dotyczy w takim samym stopniu obszarów niechronionych – mają tu zastosowanie przepisy ogólne z różnych ustaw, w tym: o ochronie przyrody (tj. Dz.U. 2018 poz. 1614 ze zm.), o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2018 poz. 2081 ze zm.), o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz.U. 2018 poz. 2214 ze zm.), prawo wodne (Dz.U. 2018 poz. 2268 ze zm.), itd. Są to jednocześnie zakazy zawarte w § 3 pkt 1, 2, 3, 4, 8, 9 uchwały:

- 1) *realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;*

- 2) *umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;*
- 3) *likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;*
- 4) *pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;*
- 8) *lokalizowania obiektów budowlanych w pasie technicznym brzegu morskiego;*
- 9) *likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;*

Należy podkreślić, iż zakazy te wg aktualnego porządku prawnego obowiązują na terenie całego kraju (i park dodatkowo ich nie zaostrza) i wynikają z ustaw wcześniej wymienionych.

Jeżeli chodzi o zakaz jakichkolwiek inwestycji prywatnych oraz utrudnienia dla właścicieli działek oraz inwestorów w kwestii nowych inwestycji, to należy uważnie czytać zapisy z uchwały. Możemy tu jedynie mówić o dodatkowych zakazach:

- nr 11: *prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową* – nikt raczej nie chciałby mieć w sąsiedztwie takich hodowli, a jak wiemy powstają one w Polsce i widzimy jaki opór społeczny powoduje ich powstanie. Dla przykładu z naszego regionu podam Hartog w Jantarze-Leśniczówce i jego wpływ na życie oraz protesty mieszkańców z najbliższej okolicy. Oczywiście dodam, że nie powstałyby one w centrum Sztutowa tylko na terenach wiejskich i zapewniam Pana, iż my, ludzie tam mieszkający nie należymy do drugiej kategorii i też mamy prawo godnie żyć.

Niech przykładem ułatwień dla godnego życia będą kolejne zakazy czyli:

- – nr 10: *wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych*
- oraz nr 12: *utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych*. Kilka lat temu mieliśmy okazję mierzyć się z odorem przez wiele miesięcy letnich z wywiezionego na pola „nawozu z oczyszczalni” i kolejny raz dodam, że mamy prawo godnie żyć, a wprowadzenie takich zakazów będzie korzystne dla Gminy gdyż pozwoli jej mieszkańcom żyć w sposób godny, oddychać świeżym powietrzem bez podziału na to czy mieszkają w Sztutowie, Groszkowie, na Łasce czy w Kątach Rybackich.

Kolejnym zarzutem ze strony autora artykułów jest rzekome utrudnienie podziału działek, co jest zupełną nieprawdą!!! Nie ma żadnych przepisów, które ograniczają na terenie parku krajobrazowego dysponowanie własnością prywatną w tym podział działek, czy obrót nieruchomościami.

Dodatkowe zakazy zawarte w § 3, odnoszące się już bezpośrednio do obszaru parku krajobrazowego (ale nie do otuliny), to zakazy nr 5, 6, 7, 10, 11, 12, 13:

- zakaz z § 3 pkt „5) *wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;*” – zakaz ten ma zastosowanie przede wszystkim w pasie nadbrzeżnym (tj. technicznym i ochronnym), w którym obowiązują przepisy ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej oraz regulacje Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni. Na ma on zastosowania na rolniczym terenie Żuław Wiślanych, gdyż nie ogranicza on np. stawiania domów na terpach (element kulturowy!).
- zakaz z § 3 pkt „6) *dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;*” – zakaz ma znaczenie w ochronie cennych przyrodniczo obiektów, jak starorzecza, torfowiska, lasy

bagienne (w tym chronione w sieci Natura 2000 siedlisko priorytetowe 91D0-1brzeziny bagienne) i nie ma zastosowania w obszarach zainwestowanych na gruntach prywatnych.

- *zakaz z 3 pkt „7) budowania nowych obiektów budowlanych, w pasie o szerokości 15 m (wskazanym w załączniku nr 3 do uchwały), obustronnie od linii brzegowej:*
- a) *rzeki Wisły Królewieckiej;*
 - b) *rzeki Łaszki;*
 - c) *prawobrzeżnej odnogi rzeki Wisły Królewieckiej na odcinku od punktu o współrzędnych X 717218,94 i Y 510970,98 do punktu o współrzędnych X 715768,13 i Y 516284,12;*
 - d) *prawobrzeżnej odnogi rzeki Wisły Królewieckiej na odcinku od punktu o współrzędnych X 717473,62 i Y 513744,09 do punktu o współrzędnych X 715790,23 i Y 515866,92;*
 - e) *prawobrzeżnej odnogi rzeki Wisły Królewieckiej na odcinku od punktu o współrzędnych X 717342,59 i Y 514946,58 do punktu o współrzędnych X 716641,80 i Y 516405,82;*
 - f) *lewobrzeżnej odnogi rzeki Wisły Królewieckiej na odcinku od punktu o współrzędnych X 714925,56 i Y 511634,87 do punktu o współrzędnych X 713971,43 i Y 515243,15;*
- z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej oraz racjonalnej gospodarce wodnej lub rybackiej;”*

Zakaz ten oznacza, iż nie będzie można lokować nowej zabudowy w pasie do 15 metrów od brzegu wskazanej rzeki, natomiast można ją instalować od 16 metrów; w pozostałych przypadkach stosuje się obowiązujące wszędzie prawo wodne. Zakaz ten legalizuje stan faktyczny, w którym zabudowa przy rzekach jest uwarunkowana tradycyjnie i historycznie (wsie na planie ulicówki lub łańcuchówki przywałowej) i już jest przybliżona do brzegów wód na odległość minimalną ok. 15 m. Cieki wodne wskazane w lit. a-f (w tym Łaszka, Wisła Królewiecka i Dopływ z polderu Kobyla Kępa) oficjalnie uznane są za cieki o charakterze naturalnym (m.in. w rejestrze Państwowego Gospodarstwa Wodne Wody Polskie), niezależnie od ich historycznych przekształceń antropogenicznych. Rzeka Wisła Królewiecka jest w znacznej części obwałowana i nie stanowi układu melioracji podstawowej. Warto też zauważyć, iż zakaz z uchwały ws. parku jest mniej restrykcyjny niż zapis z art. 176 ust. 1 pkt 5 ustawy Prawo wodne, który wyłącza w przypadkach powszechnych strefę 50 m od stopy wału (co razem z wałem dawałoby w analizowanym przypadku strefę ok. 60 m). Rzeka Łaszka jest to ciek wodny o brzegach o charakterze naturalnym, porośniętych roślinnością szuwarową i zadrzewieniami/zakrzewieniami nadwodnymi. Zakazem objęta jest tylko cześć nadbrzeżna, w celu ochrony tych cennych biotopów, które są zresztą jednym z elementów tradycyjnego krajobrazu Żuław Wiślanych tak samo, jak i istniejąca zabudowa. Ochrona krajobrazu i wartości kulturowych oraz możliwość rozwoju usług ekosystemowych jest obecnie istotnym czynnikiem przyciągającym turystów i zwiększa możliwości promocji oraz reklamy wartości rekreacyjnych objętego nią obszaru. Należy zaznaczyć przy tym, iż zakaz ten nie zawęża możliwości budowy domów mieszkalnych (a wręcz reguluje to, co istnieje) i turystyki.

Obecnie na terenie parku, np. w Kątach Rybackich popularna jest również turystyka przyrodnicza, bardzo atrakcyjna zwłaszcza dla turystów zagranicznych (np. zainteresowanych ornitologią), którzy chętnie korzystają z kwater agroturystycznych.

Wydawałoby się, iż radny piastujący tę funkcję nie pierwszą kadencję powinien wiedzieć, co to jest Park Krajobrazowy i czy ze względu na jego obecność niesie to dla mieszkańców i inwestorów Gminy konsekwencje, gdyż park taki zajmuje w chwili obecnej znaczną część nadmorską Gminy (od granic Przebrna przez Skowronki, Kąty Rybackie aż do okolic Sztutowa, co daje odcinek ponad 10 km) i nie spotkałem się nigdy z jakimikolwiek utrudnieniami ze strony Parku. Nikt nigdy nie zgłaszał uwag i nikt nie czuł się poszkodowany tym, że mieszka na terenie Parku, a Gmina w tej części rozwija się bez przeszkód. Mieszkańcy się budują i rozbudowują, inwestorzy stawiają swoje pensjonaty, hotelowce i ośrodki (np. Tristan, Panorama, Yasou i inne). Nikt nigdy nie miał problemów, a przeciwnie niejednokrotnie inwestorzy zgłaszali się do nas o pomoc prawną i merytoryczną w trakcie inwestycji. Zresztą, można też spojrzeć na rozwój sąsiedniej Gminy Krynica Morska, gdzie park nigdy nie blokował jakichkolwiek inwestycji, wręcz przeciwnie przy wielu z nich brał podobnie jak na terenie Gminy Sztutowo czynny udział w przygotowywaniu dokumentacji (port jachtowy, ścieżka rowerowa, budowa wału nad Zalewem Wiślany, budowa promenady nadmorskiej itp.).

Członkowi Rady Gminy po prostu nie przystoi sianie dezinformacji. Chciałbym wierzyć, iż treści zawarte w ostatnich artykułach na portalu Sztutowo.com są tylko efektem niedokładnego czytania lub rozumienia przepisów, a nie po prostu złej woli.

I tu doszedłem do kolejnej kwestii zawartej w artykule czyli rzekomego braku znaczących korzyści dla mieszkańców mieszkających na terenie Parku.

Na wstępie zaznaczę, iż my, jako Służba Parku, powinniśmy działać tylko na terenie Parku. Jednak od wielu lat grzecznościowo współpracując z samorządami i wszystkimi służbami nadmorskiej części Powiatu Nowodworskiego przyzwyczailiśmy wszystkich do tego, że na Park zawsze można liczyć. Jednakże widząc coraz większe problemy z pozyskiwaniem środków na działania poza Parkiem postanowiliśmy ten Park powiększyć, by móc w dalszym ciągu być instytucją pomagającą a nie utrudniającą życie i co więcej – pomagać zgodnie z prawem i bez żadnych wątpliwości.

Co robi Park dla mieszkańców Gminy Sztutowo, a co powinno być finansowane przez gminę, czyli przez nasz wszystkich mieszkańców? Wymieńmy kilka z naszych działań:

- Interwencje przyrodnicze (około 40 interwencji z pierwszego półrocza 2019', z czego 22 z części żuławskiej Gminy i okolic Sztutowa czyli poza Parkiem). Średni koszt takiej interwencji, czyli dojazd do zwierzęcia, porada weterynaryjna, transport do azylu (najbliższy jest w powiecie kartuskim w Pomieczynie i nie zawsze jest w stanie przyjąć wszystkie zwierzęta) i leczenie podczas pobytu to średnio kwota rzędu 1 000 zł. Czyli w całym roku da to nam na pewno kilkadziesiąt tysięcy w kieszeni podatników mieszkańców naszej gminy.

Oczywiście częściowo w miarę możliwości pozyskujemy na ten cel środki zewnętrzne, jednak nigdy nie zwracałem się do Urzędu Gminy o jakiegokolwiek wsparcie, mimo że jak już wcześniej mówiłem, jest to zadanie gminy (z ustawy o samorządzie gminnym). W większości jest to moja ciężka praca, w dużej mierze w czasie wolnym od pracy i na mój koszt. I w tym miejscu muszę dodać, że nikt nigdy gdy tylko zwrócił się o pomoc do nas nigdy nie został tej pomocy pozbawiony niezależnie czy był to mieszkaniec, turysta czy ktoś z rady czy pracowników Gminy, czy dzwonił w wakacyjną niedzielę czy też, po godzinach pracy Służby Parku, np. we wtorek o 19-tej.

- Inwentaryzacje przyrodnicze. Obowiązkiem Urzędu Gminy jest przeprowadzenie oględzin na drzewach przeznaczonych do wycięcia czy nie występują tam gatunki chronione. Dotyczy to w szczególności porostów, mszaków, owadów czy też ptaków chronionych. I do takich oględzin gmina nie zatrudnia specjalistów i nie płaci kilkuset złotych za każde zlecenie. To pracownicy Parku przeprowadzają nieodpłatnie takie oględziny gdyż dysponują odpowiednimi specjalistami, grzecznościowo robiąc to również w otulinie. Corocznie spraw tych jest kilkadziesiąt, co daje kolejne tysiące złotych zaoszczędzone przez mieszkańców.

Również przy większych inwestycjach na terenie Gminy to nie kto inny, ale pracownicy parku uczestniczyli w przeróżnych działaniach i inwentaryzacjach i pomagali przy przygotowywaniu dokumentacji (m.in. to my wybraliśmy i pomogliśmy Gminie zakupić drzewka do zieleni urządzonej przy porcie w Kątach Rybackich, zinwentaryzowaliśmy drzewa w parku w Sztutowie, a ostatnio teren przy Starej Kuchni Obozowej).

- Przygotowanie tablic informacyjnych. Dla przykładu tablica w Sztutowie, a kolejna ma stać koło Muzeum w bieżącym roku oraz przy plaży – nasz koszt to 12 000 zł. Również ścieżka rowerowa na całej Mierzei zyskała dzisiejszy wygląd dzięki opracowanym przez nas tablicom.
- Oczyszczenie zbiornika wodnego w Płoninie celem udostępnienia dla wędkarzy mieszkańców Gminy i ich turystów – nasz koszt to 10 000 zł.
- Akcje sprzątnięcia (akcje cykliczne sprzątnięcia plaży, Dzień Ziemi, czy też wiosenne porządki na terenach rolniczych) przeznaczamy na ten cel około 10 000 zł rocznie w znacznej części pieniądze te również odciążają budżet gminny

Niech teraz każdy sam wyrobi sobie zdanie czy te dziesiątki tysięcy złotych wydanych przez nas poza Parkiem, w jego otulinie, i pozostawione w kieszeniach mieszkańców to mało znaczące korzyści dla Gminy?

Ale Park dla Gminy Sztutowo to nie tylko wymierne korzyści finansowe. To również:

- promowanie naszego regionu na kilkunastu imprezach rocznie na terenie całego województwa pomorskiego
- wzorowa współpraca ze szkołą (konkursy, zajęcia edukacyjne, prelekcje, pogadanki, warsztaty przyrodnicze) oraz przedszkolem i świetlicą środowiskową w Sztutowie
- obecność na wielu imprezach na terenie Gminy (m.in. Dzień Dziecka, Festyn Rodzinny)
- wydawnictwa przekazywane zarówno informacji turystycznej jak i turystom
- przekazywanie nagród rzeczowych na imprezy sołeckie
- nasadzenia drzew owocowych i wierzb (które stanowią dla rolników odnawialne źródło energii)
- akcje „Bezpieczne lato” współpraca ze służbami mundurowymi na rzecz bezpiecznego wypoczynku nad morzem (kilkanaście interwencji zleconych)
- Ferie z parkiem

I wiele innych działań na rzecz Gminy Sztutowo. I tu muszę stwierdzić, że nie lekceważę mieszkańców gminy Sztutowo, której sam jestem mieszkańcem oraz Gminy Stegna. Każdy kto się zwracał do mnie z prośbą mógł na nią liczyć i nigdy nie był przeze mnie zlekceważony. A ukazujące się w tekście stwierdzenia traktuję jako obraźliwe w stosunku do mnie jak i moich wszystkich pracowników działających na rzecz całego regionu.

I w tym momencie muszę jeszcze odnieść się do informacji która zbulwersowała mnie najbardziej, czyli straszenia, że na terenie Parku pod znakiem zapytania staje zlokalizowanie nowego cmentarza. Jest to wierutne i bezczelne kłamstwo. To nie kto inny, a pracownicy Parku od wielu lat (pierwsze prace przeprowadzaliśmy jeszcze za czasów ś.p. Wójta Stanisława Kochanowskiego, który zwracał się do nas o taką pomoc) pomagają w przygotowaniu dokumentacji, przeprowadzając inwentaryzacje przyrodnicze i pozytywnie opiniując wycinanie drzew i krzewów na terenie planowanym jako cmentarz. I każdy, kto czyta ze zrozumieniem teksty dokumentów, nigdzie nie znajdzie zakazu lokalizowania na terenie Parku cmentarzy! Dodatkowo jest to inwestycja celu publicznego, wymieniona w art. 6 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Zakazy obowiązujące w Parku nie dotyczą takich inwestycji! Ale żeby umieć czytać uchwałę ws. parku trzeba również umieć czytać przepisy ogólne, zawarte w źródłach prawa krajowego, czyli ustawach i rozporządzeniach, co w pierwszej kolejności jest obowiązkiem radnego i urzędnika każdego szczebla.

Na koniec dodam, że pierwsze rozmowy na temat powiększenia Parku odbyłem z będącym wtedy Wójtem Jakubem Farinade i dzięki, podobnie jak dzisiaj, bardzo dobrej współpracy z Urzędem Gminy wykazywał on przychylnie nastawienie do tego projektu.

O ile ktoś z Mieszkańców naszej Gminy nie jest usatysfakcjonowany powyższymi wyjaśnieniami, i czuje zaniepokojenie w związku z powiększeniem Parku zapraszamy na spotkania:

- **23 października (środa) w Urzędzie Gminy w godz. 15,30-18,30** (organizatorem jest Wójt Robert Zieliński)
- **24 października (czwartek) w siedzibie Parku Krajobrazowego „Mierzeja Wiślana” w godz. 16-19** (organizatorem jest Kierownik Parku Wojciech Woch)

Wojciech Woch
Kierownik Parku Krajobrazowego „Mierzeja Wiślana”